



---

## Paca Michała Ludwika

---

**Dzielnice:** Praga Południe

**Osiedla:** Olszynka Grochowska

**Atrybuty:** Nazwy własne Nazwy osobowe Imiona i nazwiska

**Rok utworzenia nazwy:** 1921

---

### Opis

Są cztery postaci o tym imieniu.

**Michał Kazimierz Pac herbu Gozdawa** (1624-1682) - hetman litewski, wojewoda wileński. Wsławił się w czasie walk powstania Chmielnickiego (1649-50), w czasach panowania Jana Kazimierza uczestniczył prawie we wszystkich bitwach wojsk Rzeczypospolitej. Podczas potopu szwedzkiego dowodził kampanią kurlandzką. Za swoje zasługi w 1658 roku mianowany został pułkownikiem królewskim a rok później był już regimentarzem wojsk koronnych. Od 1663 roku pełnił obowiązki wojewody smoleńskiego, cztery lata później zaś uzyskał buławę hetmana wielkiego litewskiego. W czasie bezkrólewia stał na czele litewskiego stronnictwa popierającego Michała Korybuta Wisniowieckiego. Został wówczas wojewodą wileńskim a władca bardzo liczył się z jego głosem. Doprowadził do znacznej rozbudowy artylerii litewskiej, stworzył też swoisty kodeks wojskowy. Przeciwny polityce Jana III Sobieskiego wziął jednak udział w wyprawie chocimskiej w 1673 roku. Był jednym z najważniejszych przedstawicieli w dziejach całego rodu. Związany z Wilnem wznosił tam rodowy pałac, ufundował też Kościół św. Piotra i Pawła w Wilnie na Antokolu, gdzie spoczął po śmierci.

**Antoni Michał Pac herbu Gozdawa** (koniec XVII w. - 1774) - pisarz wielki litewski, pułkownik wojsk litewskich, starosta borciański, poseł i działacz sejmikowy. Był uczestnikiem konfederacji barskiej, na skutek której musiał wraz z rodziną opuścić rodzinne dobra i wyemigrować do Francji.

**Michał Pac herbu Gozdawa** (1754-1800) - generał major wojsk polskich, starosta kowieński, poseł na sejm. Był synem wspomnianego wyżej Antoniego, wraz z rodzicami wyjechał do Francji. Do polski powrócił prawdopodobnie w II połowie lat 80-tych, prawdopodobnie uczestniczył w obradach Sejmu Wielkiego. Być może zmarł w swoim pałacu w Dowspudzie niedaleko Suwałk, dziś jego epitafium znajduje się w kościele w pobliskich Raczkach.

**Ludwik Michał Pac herbu Gozdawa** (1778 lub 1780-1835) - generał, jeden z polskich pionierów mechanizacji rolnictwa. Syn opisanego wcześniej Michała przyszedł na świat w Strasburgu, kształcił we Francji, Anglii a po powrocie rodziców do Rzeczypospolitej także tutaj. Jako osiemnastolatek otrzymał pokaźny spadek po dalekim krewnym, który obejmował dobra w zaborze pruskim i rosyjskim, w tym dwór w Dowspudzie na Suwalszczyźnie. Zafascynowany postacią Napoleona

wstąpił do wojska dość późno, bo dopiero w 1807 roku. Chrzest bojowy przeszedł w Hiszpanii, później walczył z Austrią, od 1812 roku - już jako generał brygady - należał do gwardii chroniącej cesarza. Dowodził całą polską jazdą podczas kampanii moskiewskiej, saskiej oraz francuskiej, czterokrotnie zostając ciężko rannym. Czasy Królestwa Polskiego spędził w odziedziczonych dobrach, wprowadzając tam nowoczesne metody produkcji rolnej a także sprowadzając rzemieślników z Niemiec i Anglii. Upowszechnił uprawę i przechowywanie ziemniaków a także hodowlę koni oraz owiec. To on w 1822 roku sprowadził z Włoch Henryka Marconiego i zlecił mu - oprócz prac w Dowszpuździe - przebudowę odkupionego właśnie od rodziny zmarłego Michała Radziwiła pałacu przy ul. Miodowej 15. W 1825 roku został mianowany kasztelanem i senatorem. Po wybuchu powstania listopadowego - które wspierał finansowo - znalazł się w Radzie Tymczasowej, był zastępcą naczelnego wodza, dowodził w bitwie pod Ostrołęką (26 V) a pod koniec zrywu bronił stolicy. Po jego upadku wyemigrował do Francji, skąd przez Anglię, Włochy i Grecję znalazł się w Turcji. Zmarł podczas misji dyplomatycznej w dzisiejszym Izmirze w wyniku krótkiej, gwałtownej ale do dziś niezidentyfikowanej choroby.

---

## Ciekawostki

W 2009-10 zmodernizowano skwer przy ulicy. Została zerwana nieładna asfaltowa nawierzchnia, którą zastąpiły alejki wykonane z kostki brukowej. Skwerek oświetlono 92 punktami świetlnymi: są to 22 latarnie wysokie, 41 słupków oświetleniowych i 29 prześwietlaczy gruntowych. Na skwerze oprócz drzew pojawiły się nowe krzewy, kwiaty, rośliny okrywowe, ławki oraz kosze na śmieci w tym kilka na psie odchody.

### **Stan obecny:**

Bloki osiedla Grochów II. Powstały pod koniec lat 40 XX w. wg proj. Jana Klewina i Zbigniewa Pawlaka. Między Siennicką a Wiatraczną

Nr 44: Szkoła Podstawowa nr 72 im. Przyjaciół Grochowa. Szkołę założono w 1955 jako TPD 29, pod dzisiejszą nazwą od 1957. W 1978 nadano jej imię Ignacego Borkowskiego. W 1995 dobudowano trzecie piętro. W 2006 zmieniono patrona na dzisiejszego.

Nr 49: Ośrodek Pomocy Społecznej Praga Południe.

**Data nadania nazwy:** 1921.07.05

---